

Kari, Kari baane graater

Opptegnet i Sørum i 1870 av Lindeman etter Berthe Nielsen

Kari, Kari Baane graater
Ola hugger til je kommer
naa kommer je
Lakk og Le,
kjør him Fe,
Mjelm i Kolla,
sil i Bolla,
gi den Vesle Drikke

Fra Anna Monrads fortellinger

Di to jeterfaalk

De var en gong en man aa ei kjæring, som laag tel seters. Heile dagen var dom tel skogs aa jitte krøtra, aa hadde den vesle ongen sin me seg som laag ti ei vaagge mellom to bjørketrær. En dag kjæringi jitte et langt stykje unda der man aa ongen var, ret som de var vart den vesle uroli, aa bynte aa skrike saa man itte hadde noa raa me n. Saa sang n tel kjæringa si, Karen min, Karen min, baane vaart graater. Detta hørde kjæringa aa sang igjen tel man sin, ta ta skon, aa mjølk ei ku, aa i saa baane drikke. Saa jorde man de, aa ongen vart roli, saa sang han igjen, vinn blaaser, aa bjørka gaar, aa baane søver i vaagga.

Sagnet:

Guten og gjenta, som bles i luren / Olaf Thronsdon

Der var engang to Hjurdinge, en Gut og en Pige, som holdt meget af hverandre. De gætte om Sommeren Fæ paa hver sin Side af Dalen, kunde see hverandre og høre Luurblæsten. Men de kunde ikke lade det beroe blot med at see og høre; de maatte ogsaa mødes. Saa stjal de sig til at komme sammen en Gang imellem, lod Buskapen styre sig selv, og sad lange Stunder og snakkede sammen i Bjørkeliderne, Jo længere det leed, desto fortroligere blev deres Forhold, men de vidste, at de ikke maatte faa hinanden, og turde derfor ikke andet, end holde deres Sammenkomster skjulte. Men gjennem Luren havde de hørøstede Samtaler med hverandre tvers over Dalen fra det ene Fjeld til det andet, og de fortalte hverandre mange smukke Ting, som ingen Anden kunde skjønne. Især var Gjenten flink til at blæse. En Dag blæste hun i Luren og kvad saaledes:

Olaf Thronsdon! Olaf Thronsdon!
no slepper eg fé.
Møter du meg i Grindevatlidann,
løyn deg under buskar og tré!
Trepelite, Trepelite
ligg hægast under red.

Enten det nu var samme Sommer eller den næste skal vi ikke kunne sige, men det var gaaet galt med dem. Gjenten havde født et Barn i Skoven medens hun var ude og gætte. Hun turde ikke bære det hjem, men passede og pleiede det derude saa godt hun kunde. Guten byggede en Hytte af Løv og redede et Leie af Lyng og Mose; der sov Barnet nok saa godt og Gjøgen sad mangen Gang paa nærmeste Busk og gol for det. Moderen bar det med sig om Dagen, og om Natten listede hun sig bort for at sove hos sit Barn. Men en Dag skulde hun være hjemme for at bage Fladbrød, og da var hun i stor Angest for den lille Guten sin. Da tog hun til Luren sin igjen og raabte til Olaf Thronson.

Lilla, lille luten!
Gunhild genta
og Gunnvald guten.
Leiven den brenne
spenillen renne!
mokke du den svarte sauden
tre-skoen fer guten!

En anden Gang blev hun længe borte; hun havde faaet noget at bestille hjemme. Olaf Thronson sad og passede Barnet. Da begyndte det at græde saa saart og vilde ikke drikke mere af Træskoen. Saa tog han sin Luur og kvad saa at det klang i alle Nuterne.

Skunde deg du gentel!
skunde deg du gentel!
Liten ligg i Liljar-åsen
han tyster og han ventar.

Hvorledes det gik dem siden faaer enhver tænke sig som han synes rimeligst; mig er intet derom sagt. Men vi ville helst tænke os det Bedste.

Lurer du på hvordan dette endte?

Da kan du lese «Luren» av Maurits Christopher Hansens. En av våre første noveller skrevet i 1819.